

Міністерство освіти і науки України
Львівський національний університет природокористування
Факультет будівництва та архітектури
(назва , факультету)
Кафедра архітектури
(назва кафедри)

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Проректор з НВР ЛНУП
_____ професор Віталій Боярчук
“ _____ ” _____ 2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ОСНОВИ КОМПОЗИЦІЇ ТА ПРОЄКТНОЇ ГРАФІКИ

першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
спеціальності 022 «Дизайн»
ОПП «Дизайн середовища»

Львів 2024

Робоча програма Основи композиції та проєктної графіки для студентів
(назва навчальної дисципліни)
спеціальності 022 «Дизайн»
РВО «Бакалавр»

Розробники: Березовецька І.А., к.арх., доцент
Михайлечко Н.В., ст. викл.

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри Архітектури

Протокол №2 від “28” серпня 2024 року

Завідувач кафедри

_____ (підпис)

Кюнцлі Р. В.

(прізвище та ініціали)

Робочу програму схвалено на засіданні методичної комісії
факультету будівництва та архітектури

Протокол від “ 28 ” серпня 2024 року № 2

Голова методичної комісії

_____ (підпис)

(Мазурак А.В.)

(прізвище та ініціали)

1. Опис навчальної дисципліни

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський).

Галузь знань: 02 – «Культура і мистецтво»

Спеціальність: 022 – «Дизайн»

Характеристика навчальної дисципліни:

Обов'язкова

Кількість кредитів 4

Загальна кількість годин – 120

Вид контролю: іспит;

Тижневих аудиторних годин для денної форми навчання – 3

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до загальної кількості годин (%):

для денної форми навчання – 35%

для заочної форми навчання – 11,6%

Місце, мета, завдання навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Основи композиції та проектної діяльності» є важливою частиною професійної підготовки студентів, які обирають спеціальності в галузі дизайну, архітектури, мистецтва та інженерії. Ця дисципліна охоплює фундаментальні принципи та навички, необхідні для створення гармонійних, функціональних і естетично привабливих проєктів.

Дисципліна займає ключову позицію в навчальному плані дизайнерських та архітектурних напрямків. Вона забезпечує студентів базовими знаннями та навичками, необхідними для подальшого розвитку в різних галузях проектної діяльності, таких як графічний дизайн, інтер'єр, промисловий дизайн, архітектура та ландшафтний дизайн.

Основна мета дисципліни — сформуванню у студентів здатність до створення гармонійних композицій у різних видах візуальних та проектних робіт. Це включає розвиток просторового мислення, розуміння закономірностей композиції, кольору, форми, пропорцій та взаємодії елементів у загальній структурі проєкту.

Завдання дисципліни

- Ознайомлення з базовими принципами композиції — навчання розумінню структури, симетрії, асиметрії, пропорцій, ритму, контрасту та гармонії.
- Розвиток навичок проєктування — формування здатності розробляти ескізи, макети та проєкти різного рівня складності.

- Інтеграція теоретичних знань з практичною діяльністю — застосування композиційних принципів у реальних проєктах, що відповідають професійним стандартам.
- Формування креативного підходу до вирішення завдань — стимулювання індивідуального художнього бачення та інноваційних рішень у проєктній діяльності.

Дисципліна також сприяє розвитку комунікаційних навичок, оскільки проєктна діяльність часто вимагає співпраці з іншими фахівцями та вміння презентувати свої ідеї.

Результати навчання, які дає можливість досягти навчальна дисципліна

Компетентності, які дає можливість здобути навчальна дисципліна

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен набути наступні *компетентності*:

Інтегральна компетентність (ІК): Здатність розв'язувати комплексні завдання і проблеми у галузі дизайну, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності (ЗК):

– **ЗК 10.** Здатність вчитися, відстежувати та освоювати новітні технології, оволодівати сучасними знаннями, розуміти предметну галузь та сфери професійної діяльності, застосовувати набуті знання у практичних ситуаціях

– **Фахові компетентності (ФК):**

– **СК 03.** Здатність здійснювати композиційну побудову об'єктів дизайну.

– **СК 04.** Здатність застосовувати навички проєктної графіки у професійній діяльності.

– **СК 09.** Здатність зображувати об'єкти навколишнього середовища і постаті людини засобами пластичної анатомії, спеціального рисунка та живопису (за спеціалізаціями).

В результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен набути такі *програмні результати навчання*:

– **ПРН 07.** Аналізувати, стилізувати, інтерпретувати та трансформувати об'єкти для розроблення художньо-проєктних вирішень.

– **ПРН 09.** Створювати об'єкти дизайну засобами проєктнографічного моделювання.

– **ПРН 11.** Розробляти композиційне вирішення об'єктів дизайну у відповідних техніках і матеріалах.

– **ПРН 18.** Відображати морфологічні, стильові та кольоро-фактурні властивості об'єктів дизайну.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Основні види та типи композиції. Поняття фронтальної, об'ємної та глибинно-просторової композиції та їх особливості. Засоби гармонізації композиції. Симетрія, асиметрія.

Тема 2. Поняття пропорцій та масштабності в композиції, методи пропорціювання. Золоте січення, золота спіраль, ряд Фібоначі, єгипетський трикутник, модуль Ле Корбюзьє.

Тема 3. Метричний та ритмічний ряд в композиції.

Тема 4. Статика та динаміка як закономірності композиційних побудов. Поняття тотожності, контрасту та нюансу. Відмінність та подібність композиційних форм. Домінанта – композиційний центр.

Тема 5. Колір як засіб об'ємно-просторової композиція. Основні поняття кольорознавства. Колір і форма закономірності їх взаємодії. Характеристики кольору. Групи кольорів.

Тема 6. Основи формотворення об'ємної композиції. Головні властивості об'ємної композиції. Побудова об'ємної композиції та її види.

2. Структура навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
л		п	лаб	інд	с.р.	л		п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
	Рік підготовки 1 Семестр 1						Рік підготовки 1 Семестр 1					
Тема 1.	14	2	4			8	15	1	2			12
Тема 2.	14	2	4			8	15	1	2			12
Тема 3.	14	2	4			8	14	1	1			12
Тема 4.	14	2	4			8	14	1	1			12
Тема 5.	16	2	6			8	16	1	1			14
Тема 6.	18	4	6			8	16	1	1			14
Усього	90	14	28			48	90	6	8			76
Іспит	30					30	30					30
Разом за семестр	120	14	28			78	120	6	8			106

3. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Тема 1	Практична робота №1.	4

	Виконати аналіз кількох прикладів фронтальної, об'ємної та глибинно-просторової композиції з різних художніх творів або архітектурних проєктів. Створити серію ескізів на тему симетричної та асиметричної композиції. Застосувати засоби гармонізації.	
Тема 2	Практична робота №2. Застосувати методи пропорціонування (золоте січення, ряд Фібоначчі) при створенні графічної композиції. Розробити ескіз архітектурної форми або предмету дизайну з використанням принципу "модулар" Ле Корбюзьє.	4
Тема 3	Практична робота №3. Створити ритмічну композицію з абстрактних елементів, використовуючи метричний і ритмічний ряд. Розробити композицію на основі метричного ряду, дотримуючись певної повторюваності і ритмічності форм.	4
Тема 4	Практична робота №4. Створити композицію з абстрактних форм, де чітко виражені статичні та динамічні елементи. Зробити ескіз на тему контрасту та нюансу в композиції. Визначити композиційний центр.	4
Тема 5	Практична робота №5. Розробити об'ємну композицію, що використовує основні групи кольорів та взаємодію форми і кольору. Виконати кольорову композицію, звертаючи увагу на характеристики кольору (тон, насиченість, світлість). Побудова «Спектр-коло» (Хроматичне та ахроматичне коло)	6
Тема 6	Практична робота №6. Розробити ескіз об'ємної композиції, що включає основні властивості (масштабність, рівновага, пропорції). Створити макет об'ємної композиції з використанням різних матеріалів (папір, глина тощо).	6
	Всього	28

4. Теми винесені на самостійне вивчення

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Провести дослідження на тему впливу симетрії та асиметрії на сприйняття композиції. Зробити порівняльний аналіз їх використання в образотворчому мистецтві та дизайні.	8
2	Підготувати аналітичний звіт про використання єгипетського трикутника та золотого січення в архітектурі та природі.	8

	Вивчити історичні приклади використання пропорцій і масштабності в архітектурі та мистецтві різних епох.	
3	Провести аналіз застосування ритму в різних видах мистецтва, таких як музика, живопис та архітектура. Написати есе на цю тему.	8
4	Підготувати дослідницьку роботу на тему застосування динаміки в композиційних побудовах у сучасному мистецтві. Проаналізувати приклади зі світової практики.	8
5	Провести аналіз взаємодії кольору і форми в об'ємно-просторових композиціях на прикладі творів відомих художників або дизайнерів.	8
6	Підготувати аналітичний огляд на тему впливу об'ємної композиції на архітектурні та дизайнерські рішення. Написати реферат на основі сучасних прикладів.	8
	Разом	48

5. Методи навчання

1. Словесні методи (лекція.)

2. Наочні методи (плакати, типові проекти, нормативна документація, навчальні фільми),

3. Практичні методи: практичні роботи, графічні роботи, роботи з моделювання, реферати.

6. Методи контролю:

1. Усне опитування (фронтальне, індивідуальне детальний аналіз відповідей студентів),

2. Письмова аудиторна та поза аудиторна перевірка (виконання розрахунково-графічної роботи),

3. Практична перевірка(виконання практичних робіт, графічних, макетів)

4. Стандартизований контроль (тести).

Види контролю: Поточний контроль, проміжна та семестрова атестація

7. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота (разом 50 балів)						Іспит	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T 6	50 балів	100
8	8	9	8	8	9		

8. Методичне забезпечення

Підручники і навчальні посібники; інструктивно-методичні матеріали до практичних занять;

9. Рекомендована література

Базова

1. Кириченко М. А. Основи образотворчої граматики: навчальний посібник для студентів художньо-графічних факультетів вищих педагогічних навчальних закладів. К. Вища школа, 2002. 188 с.
2. Прищенко С. В. Кольорознавство: навч. Посібник / за ред. проф. Є. А. Антоновича. К. : Альтерпрес, 2010. 354 с.
3. Прокопович Т. А. Основи кольорознавства : навч. посіб. Друге видання, доповнене, перероблене. Луцьк: Волинський національний університет ім. Лесі Українки, 2022. 124 с.

Допоміжна

1. Волкотруб І.Т. Основи художньої комбінаторики. «Вища школа». 1988.
2. Даниленко В.Я. Основи дизайну. Київ, 1996 .
3. Кириченко М. А., Кириченко І.М. Основи образотворчої граматики: навч. Посібник. К.: Вища школа, 2002.
4. Коприва А. Композиція та художній образ в живописі: методичні вказівки Мукачево: Карпатська вежа, 2008.
5. Ніколаєва Т. В. Тектоніка формоутворення костюма : навч. посібник. – 2-ге вид., перероб. та доп. К. : Арістей, 2008. 340 с.
6. Пасічний А.М. лекції з основ графічного дизайну. Наочно-методичний посібник. Від «макаронів» до графічного дизайну, Друк Південь: Навчальна книга, 2016.
7. Практикум основи кольорознавства / Уклад. Л.Р.Стефанишин, Л.К.Поліщук. – Івано-Франківськ, 2006. 54 с.
8. Романенко Н.Г. Колірне співзвуччя, колірна гармонія. *Вісник Харківської державної академії дизайну і мистецтв*. Збірник наукових праць під ред. Даниленка В.Я. Харків: ХДАДМ, 2007. № 6. С. 131–138;
9. Романенко Н.Г., Суржиков І.В., Борисов Ю.Б., Романенко Д.Є. Теоретичні основи кольору і кольорознавство в дизайн – освіті. *Вісник харківської державної академії дизайну і мистецтв*. Збірник наукових праць під ред. Даниленка В.Я. Харків: ХДАДМ, 2005. № 10. С. 97–102.;
10. Тканко З.О. Теоретичні і практичні аспекти кольорознавства. *Мистецька школа в системі національної освіти України*: Навчально-методичний посібник. Львів: Вид. “Брати Сиротинці і К”, 1999. С.161–179.

10. Інформаційні ресурси

1. Бібліотечно-інформаційні ресурси— книжковий фонд, періодика та фонди на електронних носіях бібліотеки ЛНАУ, державних органів науково-технічної інформації, наукових, науково-технічних бібліотек та інших наукових бібліотек України.

2. Електронні інформаційні ресурси мережі інтернет з переліком сайтів:

URL: <http://www.uahistory.cjb.net/>

URL: <http://www.uarmy.com.ua>

URL: <http://history.franko.lviv.ua>